

Digitale tool

'Samen je eigen digitale **RI&E** samenstellen werkt het beste'

Zien, doen, ervaren. Dat is de gedachte achter de branche- RI&E voor de Landelijke Huisartsenvereniging (LHV). Margreet Schuurmans – HRM-adviseur bij de LHV – ontwikkelde samen met ICT-bedrijf Humatix en MaetisArdyn een handige digitale tool, waarmee huisartsen en hun praktijkmedewerkers een praktijkgebonden RI&E op maat kunnen samenstellen. Workshops helpen hen om de RI&E zelf in te vullen en toe te passen. Schuurmans: 'Huisartsen reageren enthousiast en lichten hun collega's in. Deze tool blijkt hét middel om arbo goed te implementeren op de werkvloer.'

Toen Margreet Schuurmans jaren geleden – in het begin van haar dienstverband bij de LHV – een huisartsenbeurs bezocht, viel het haar op dat de aanwezige branche-RI&E bij veel huisartsen tot frustraties leidde. 'Sommigen waren dagen bezig met die RI&E. Het kostte huisartsen uren om dat RI&E-programma in te vullen, en het was onbetrouwbaar. Ik heb me toen eens in die branche-RI&E verdiept. Ik ontdekte dat deze niet werkte en dat we het anders moesten aanpakken. Het was een erg gebruiksonvriendelijk programma zonder enig overzicht. Het was verwarrend met veel vaktermen, een leek had er een woordenboek voor nodig.'

Uniek

Hoewel huisartsen zelf dagelijks bezig zijn met het verbeteren van de zorg van anderen, schiet hun eigen gezondheid en veiligheid er nog wel eens bij in. Vreemd dus eigenlijk, dat een fatsoenlijke RI&E voor deze beroepsgroep tot enkele jaren geleden – voor de totstandkoming van de arbocatalogus in 2010 – een ondergeschoven kindje was. Daar komt nu verandering in.

Schuurmans: 'Samen met het ICT-bedrijf Humatix en MaetisArdyn hebben we bijvoorbeeld eerst onduidelijke termen uit de bestaande branche-RI&E vervangen door begrijpelijke woorden. Het unieke aan dit systeem is dat het

naast de RI&E ook de arbocatalogus en het personeelshandboek verenigt in één digitaal systeem. Huisartsen kunnen in geval van gevonden arborisico's direct doorlinken naar oplossingen uit de arbocatalogus of uit het personeelshandboek.

Oplossingen

De gebruiker van het systeem krijgt in eerste instantie de mogelijkheid zijn praktijk te inventariseren. Dit doet hij door aan de hand van een aantal stellingen de arborisico's te benoemen. Vervolgens is

hij in staat het risiconiveau van de praktijk te evalueren: hoog, gemiddeld of laag. Tot slot bevat het programma een plan van aanpak dat de risico's bestrijdt en oplossingen aandraagt. 'Het bijzondere aan het systeem is dat het LHV-programma de huisarts helpt bij het vinden van oplossingen op specifieke risico's. Bij het doorlopen van dit programma bieden we de gebruikers soms meerdere oplossingen in de vorm van links. Dit maakt het makkelijk om met behulp van de inhoud van de RI&E, het handboek en de catalogus problemen praktisch aan te pakken. Het

'Digitale RI&E biedt organisatie verantwoord beheer gezondheid en veiligheid'

Walter van Wijk (Algemeen directeur van Humatix, dat de tool samen met arbodienst MaetisArdyn ontwikkelde): 'De digitale RI&E is een internetapplicatie, bedoeld om grote bedrijven en branches – zowel bij de uitvoering als bij het beheer van arborisico's – te ondersteunen. We bieden grote organisaties vanaf een paar honderd medewerkers – zoals KPN en het UWV – een RIE-manager.

Anderzijds helpen we kleinere organisaties met een "RI&E 1-2-3" voor hun branche. Deze branche-RI&E bevat bijna altijd een eigen, specifieke inhoud. Naast de LHV maken bijvoorbeeld de sector Betaald Voetbal en de Technische Groothandel gebruik van dit instrument.

De tool kent een gestandaardiseerd basissysteem, dat een organisatie op een fors aantal punten op maat kan aanpassen aan de eigen praktijksituatie. Voor grote organisaties is het ideaal dat deze RI&E hen in staat stelt de regie te voeren over risicobeheersing. Is er een knelpunt of een potentieel risico, dan draagt het systeem hiervoor verschillende oplossingen aan. Aan de hand van de invul oefening volgt er een rapportage, die bij de OR en de directie terecht komt. Op die manier heeft een organisatie met de digitale RI&E-manager altijd verantwoord beheer waar het gaat om gezond en veilig werken.'

In de nieuwe situatie wordt binnen de sector horizontaal toezicht gehouden, hierdoor kan het aantal sectorale controles vanuit de Inspectie SZW worden gereduceerd

programma begint met de grootste risico's; na verloop van tijd hebben alle risico's de revue gepasseerd. Gebruikers krijgen de mogelijke oplossingen uit het handboek of de Arbocatalogus kant en klaar aangeboden op een printvriendelijk A4-tje, waarmee zij de mogelijkheden met de medewerkers kunnen bespreken in een werkoverleg.

Eigen tempo

Sinds 2011 financiert de LHV de workshops zelf. De arbocatalogus werd – met hulp van een subsidie van het Rijk – samen met de Algemene Werkgeversvereniging Nederland opgesteld. Met die subsidie werd het instrument in de beginfase ook geïmplementeerd. Een arbocatalogus binnen een branche implementeren vereist een bepaalde visie, aldus Schuurmans. 'Een catalogus implementeren doe je door met elkaar een RI&E in te vullen. We laten praktijkhouders gebruiken van de Arbocatalogus als oplossing voor arborisico's die gesignaleerd worden in de RI&E. Hierdoor leren zij in de praktijk met de catalogus te werken en krijgt deze binnen de branche steeds meer status. Toen er nog geen arbocatalogus beschikbaar was, moest de praktijkhouder zelf opnieuw het wiel uitvinden. Het is een goede ontwikkeling dat bran-

ches zelf meer verantwoordelijkheid krijgen over de arborisico's in de branche. De sector zelf weet nu eenmaal het beste welke risico's er binnen de branche aanwezig zijn.'

Volgens Schuurmans heeft veilig en gezond werken juist binnen de gezondheidssector hoge prioriteit. 'Binnen de gezondheidsbranche moeten wij zelf het goede voorbeeld geven. Het streven van de LHV is dat alle huisartspraktijken een RI&E bezitten. Een RI&E die zij makkelijk zelf kunnen opstellen.' Om die missie uit te voeren, bezoekt Schuurmans verschillende plaatsen in Nederland om workshops te geven. 'Ik reis verschillende keren per jaar met laptops en beamer het land door om deze workshops te geven. Het voordeel ervan is dat praktijkhouders echt de tijd nemen om in de workshop de RI&E in te vullen en dat wij eventuele vragen over de RI&E direct beantwoorden. Aan het eind van de vier uur durende workshop ontvangen ze een compleet op hun organisatie toegesneden RI&E-rapportage, die ze mee naar huis kunnen nemen.'

Druppel op gloeiende plaat

Volgens Schuurmans kan de LHV-workshop voor het opstellen van een op de praktijk gerichte RI&E veel bete-

kenen voor een huisartsenpraktijk. 'Neem het verzuim onder medewerkers: dit stijgt. Met name de psychische belasting vormt een probleem. Hoewel de Arboret geen regels voor de ondernemer – de huisarts zelf – kent, geldt de RI&E wel degelijk voor de medewerkers van de huisartsenpraktijk.'

De reacties op de workshops zijn erg positief, vertelt Schuurmans. 'Huisartsen waarderen dit initiatief zeer, met name het praktische gehalte ervan. Ze zijn enthousiast om ook de andere instrumenten te leren kennen. De workshops zijn nodig om huisartsen en praktijkmedewerkers het belang van gezond en veilig werken te laten inzien.'

Volgens Schuurmans is de workshop van de digitale arbotool de beste methode om huisartsen en hun medewerkers vertrouwd te maken met de RI&E. 'Ook al vormen deze workshops misschien een druppel op een gloeiende plaat: het is een uitstekende methode om gezondheid en veiligheid te laten landen op de werkvloer. Het is de manier om arbeidsomstandigheden juist te implementeren. Leeswerk, zoals mailings en berichten op websites, komen veelal niet aan. Dit instrument in een workshop – weg van de werkplek – daadwerkelijk toepassen, werkt het beste.' ☑